

DERLIUS TADA TAVO, KAI JIS NE LAUKE, BET ARUODUOSE!

Visų šalių proletarai, vienykitės!

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS

KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO

IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ

DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

STALINO KELIU

Elna nuo 1946 metų

Kupiškis,

1960 m. rugpiučio 13 d.

Šeštadienis

Nr. 63 (1444)

Kaina 15 kap.

Derlius ir jo šeimininkai

Praėjusiais metais „Tarybinio pirmūno“ kolūkio žemdirbiai visame pasėlių plote išaugino gausų grūdinių kultūrų derlių. Vidutinis jų derlingumas siekė daugiau kaip 23,5 cnt iš ha. Šiais metais, kaip ir pridera tarybiniams žemdirbiams, jie išaugino dar gausesnį žiemkenčių, vasarinių kultūrų derlių. Pirmoje laukininkystės brigadoje, kur brigadininku dirba Pranas Kikilas, pagal išankstinius apskaičiavimus numatoma, jog rugių derlius atskiruose plotuose sieks iki 30 cnt iš ha.

Derliumi negali skustis ir antrosios brigados žemdirbiai. Brigadai vadovauja sumanus darbų organizatorius, geras šeimininkas agronomas Jurgis Valeckas. Čia žiemkenčių derlius nei kiek nemažesnis kaip pirmoje brigadoje. Žieminių kviečių derlingumas, kaip jau matoma, viršys 30 cnt iš ha. Apie 30 cnt iš ha numatoma gauti ir miežių visame 9 ha plote.

Tačiau derlius lauke, tai dar ne aruode. Šimet derlių nuimti ypač sudėtingos sąlygos: orai drėgni, pasėliai daugumoje išgule, nevisur pilnai galima panaudoti techniką. Bet geri šeimininkai derlių nuima bet kokių oru. O kai nenusimena. Jeigu jau mokėjo išauginti derlių, moka jį ir nuimti. Tokie yra ir „Tarybinio pirmūno“ kolūkio žemdirbiai. Dabar, nuimant derlių, dirba ne tik-

tai laukininkai, bet atliekamu laiku—sąskaitybės darbuotojos Vanda Šileikaitė, Vlada Viksvaitė ir kt. Todėl nenuostabu, kad kolūkyje laiku nupiauti žiemkenčiai, neprileidžiamas darbų eiliškumas, kartu atliekami ir kiti darbai. Čia ruošama žemė žiemkenčių sėjai, kuliama javai, skatamos ražienos.

Labai lėtai derliaus nuėmimo darbai vyksta „Švyturio“ kolūkyje. Javapiūtėje neišnaudojama technika, kolūkiečiams, dirbantiems prie derliaus nuėmimo, netaikomos paskatinamosios apmokėjimo už darbą priemonės. Todėl kai kurie žemdirbiai nesuinteresuoti dirbti gamyboje. Ypač bloga padėtis pirmoje brigadoje. Čia net trečdalis kolūkiečių, galinčių dalyvauti javapiūtėje, joje nedalyvauja. Brigadininkas Petras Čiurlys skundžiasi, jog trūksta darbo rankų, o technika pilnai nepanaudojama. Jeigu oras drėgnesnis, tai javai visai nepiaunamai, nors pirmųjų patyrimas rodo, kad javus galima piauoti ir esant drėgnam orui, javai kuliama.

Gerai šeimininkai derlių nuima bet kokių oru. O taip imanoma padaryti tamokėjo išauginti derlių, moka jį ir nuimti. Tokie yra ir „Tarybinio pirmūno“ kolūkio žemdirbiai. Dabar, nuimant derlių, dirba ne tik-

JIE NUIMA DERLIŲ PIRMIEJI, BE NUOSTOLIŲ

Viską lemia organizuotumas

Rugpiūtę mūsų kolūkio žemdirbiai užbaigė pirmieji tai ir rezultatai gaunasi geri. Rajone — ji buvo baigta jau prieš savaitę. Na, o mano vadovaujama trečioji laukininkystės brigada pirmoji baigė šiuos darbus kolūkyje.

Kai kas teiraujasi, kaip gi mes sugebėjome per keletą dienų nukirsti rugius? Juk, atrodo, lietūs neduodavo ramybės kiekvieną dieną. Į tai galima atsakyti labai trumpai: kai žmogus darbu pasi-ruošia gerai, organizuotai, ne-

gailėdamas jėgų jį vykdo, tai ir rezultatai gaunasi geri. Trumpai imant, ką gi mes nuveikėme dar prieš rugpiūtę? Darbui iš anksto buvo gerai paruoštos kertamosios, taip pat rugių kirtimui pritaikėme ir šienaploves. Aptarėme, kurie žmonės ir ką dirbs rugpiūtės metu, kad nebūtų blaškymosi ar nežinojimo. Ir kai tik atėjo laikas pradėti rugpiūtę, visi brigados nariai energingai ėmėsi darbo. Šu-

niai padirbėjo kertamųjų vai-

ruotojai Antanas Šilas, Jonas Dyra, Jonas Muralis, pėdų rišėjos Palmyra Liobikaitė, Oti-lija Lauciūtė ir daugelis kitų. O ten, kur rugiai buvo labiau-siai sugulę, panaudojome ir rankinius dalgius.

Taip, rugpiūtę jau baig-ta. O ką dabar mes veikia-me?

Dalį naujojo rugių derliaus vežame į klojimus, o kitą da-lį — į stirtą, kur jau dūzgla kuliama; reiškia, kūlimas jau vyksta. Taigi, nors oras ir nelabai palankus, bet or-ganizuotumas, reikalo supra-timas daug lemia.

Lygiagrečiai sparčiai ruo-šiamie pūdymus žiemkenčių sėjai, nes ir pati sėja jau čia pat, o kolūkiečiai, kurie ne-dalyvauja kūlimo darbuose, jau piauna miežius, kviečius.

Ankstyesnių metų prakti-ka vaizdžiai parodė, kad, esant nepalankioms oro sąly-goms, su aimanavimais, atsi-kalbinėjimais nieko nepasiek-si — derlius gali sugesti, su-pūti. Tokie neveiklūs žmo-nės pas mus vadinami labai paprastai — tinginiais, snau-daliais. Todėl mes ir kibome į darbą iš peties, ir rezulta-tais, nežiūrint dažnai lietingų dienų, tikrai galime pasi-džiaugti. Pas mus tinginių nėra.

Juozas Purkėnas
„Nemuno“ kolūkio III laukininkystės
brigados brigadininkas

Pasiruošę bet kokiam netikėtumui

Paskutiniu laiku piūtė ir rugpiūtė visą dėmesį buvome nukreipę į rugpiūtę. O ji, reikia pa-sakyti, praėjo gana sėkmingai. Patalkėjo mums ir moksleiviai, ir medicinos darbuo-tojai. Pasisekė ir to-dėl, kad kaip tik ru-gpiūtės dienomis mažai lijo. O juk ne paslaptis, kad lie-tingos dienos dvigu-bai apsunkina der-liaus nuėmimą. Ta-čiau mes buvome tinkamai pasiruošę ir tam atvejui, jeigu kartais būtų pradėję lyti.

— Reikia tik noro, viską galima pada-ryti, viską pasiekti, — sako pas mus kolūkiečiai.

Pas mus šiena-

tolių sudoroti der-lių.

Mano manymu, vis-kas priklauso nuo organizuotumo, drausmingumo. Jei-gu visi imsis darbo noriai ir sąžiningai, tai bet prie kokių sąlygų galima netu-rėti derliaus nuosto-lių. Iš tokių žmonių, kokie yra Juozas Semėnas, Juozas Guntulis, Ona ir Le-vutė Semėnaitės, Al-dona Jančytė (II bri-gada), Petras Neniš-kis, Feliksas Čelkys (IV brigada), turėtų mokyti, sekti jų pa-vyzdžiu visi kolūkio žemdirbiai.

J. Nakas
„Adomynės“ kolūkio
pirmininkas

Auga sportininkų gretos

Rugpiučio 13 d. šalyje pa-žymima Visasąjunginė fiz-kultūrininko diena. Kaip ir kiekvienais metais, Tarybų Sąjungos sportininkai ir fiz-kultūrininkai sutiko savo šventę pasiekę sportinėje arenoje gražių pergalių, žy-mial padidinę savo gretas.

— Fizinė kultūra ir sportas, — papasakojo ELTOS kores-pondentui Lietuvos TSR Sporto draugijų ir organiza-cijų sąjungos tarybos pirmi-ninko pavaduotojas J. Kil-šauskas, — vis platesnį už-mojį įgauna ir mūsų respub-likoje. Sportininkų ir fizkul-tūrininkų skaičius Lietuvoje auga nepaprastai greitai ir šiuo metu siekia jau 268.000.

Toks sporto ir fizinės kul-tūros masiškumas pas mus yra įmanomas todėl, kad par-tijos ir vyriausybės rūpesčiu sudaromos visos sąlygos jau-

nimui reikiamai sportuoti. Augant sportinei bazei ir trenerių skaičiui, kyla spor-tininkų meistriškumas. Šiuo metu respublikoje yra 256 sporto meistrai, didelis skai-čius sportininkų-atkyrininkų. 28 Lietuvos sportininkai įei-na į TSRS rinktinių sudėtį. Kai kurie mūsų geriausi spor-tininkai — boksinkerai R. Ta-mulis, R. Murauskas ir L. Ru-gys, irkluotojai broliai A. ir M. Rudzinskai, stalo tenisi-ninkai A. Saunoris, R. Paš-kevičius, N. Ramanauskaitė, L. Balaišytė, lengvaatlečiai A. Varanauskas, J. Pipynė, B. Kalėdienė ir kiti — pastaruoju metu tapo žinomi toli už mū-sų Tėvynės ribų.

Šiame septynmetyje bus paruošta 300.000 atkyrinin-kų ir apie 1000 sporto meist-rų.

(ELTA).

Nuotr a u-koje: Lietuvos šiluminės elekt-rinės statybos pirmūnai (iš kairės į dešinę)

šoferis Antanas Paulavičius, mech anikas Anatolijus Černovas ir šofe-ris Vaclovas

Kukleris, kurie sistemingai per pamainą įvyk-do po dvi nor-mas.

Skubiai taisytina

DAR TIK ŠIENAUJAMA

„Švyturio“ kolūkio žemdirbiai šimet gerokai atsiliko. Nerodo derliaus nuėmimo metu energijos ir kolūkio pirmininkas Vin-cas Oleškevičius.

— Kur tai matyta, juk dar ge-ras gabalas dobilų nenupiauta, — gužčioja pečiais kolūkiečiai, — o kolūkio valdyba vis dar rami, atrodo, lyg ne jos reikalas būtų...

Ne kiek geriau einasi ir su ru-gpiūte. Jeigu taip ir toliau bus delsiama ir blogai organizuoja-mi darbai, gerų rezultatų nerei-kia tikėtis. Kolūkio valdyba il-giau neturi delsti nei valandėlės.

L. Lukšys

O KUR SILOSAS?

Labai lėtai „Skodinio“ kol-ūkyje vyko šienapiūtė. Daug šie-no čia liko gulėti lauke. Nebuvo tinkamai pasiruošta ir rugpiūtei. Tik tada skodinie-čiai sukruto, kai reikėjo jau iš-eiti į laukus. Beje, per kelias dienas visko neapėps. O kaip gi silosas? Kaip sakoma, tik ašaros. Vos 75 t tepagaminta, kai tuo tarpu pirmaujantys ra-jono kolūkiai turi pasigaminę po kelis šimtus tonų. Ko gi laukia-ma „Skodinio“ kolūkyje?

K. Kaziūnas

RYTOJ—TARYBINIO STATYBININKO DIENA!

PUIKU, STATYBININKAI!

Eini Kupiškio miesto gatvėmis ir negali atsidžiaugti. Klek čia žalumos! O kiek soduose sultingų vaisių, įvairių kvapų, spalvų! Tačiau labiausiai gėriesi naujais, moderniais daugiaaukščiais pastatais, kuriuose apsigyveno darbo žmonės — tie, kurie stato, kuria, dirba.

— Pulkia vidurinę turite, — dažnai galima užgirsti tarlant pravažiuojantį žmogų.

Iš tiesų, vidurinė — puiki, keturaukštė, erdvi ir graži. Bet ne vien vidurinė gali gėrėtis kupiškėnas. Juk miesto centras, Tarybų aikštė — tai vien nauji pastatai, iškilę prieš du tris metus. O juk nepraėjus nei trijų mėnesių — spalio šventėms ir vėl bus atiduotas eksploatacijai naujas 3 aukštų 12 butų gyvenamasis namas. Juk tai iš tikrųjų gerai!

Kiek pastatyta per pastaruosius kelerius metus — išvardinti sunku! Juk net keletas naujų gatvių atsirado Kupiškio mieste. O kiek dar privačių statybų? Teisingai kupiškėnai sako:

— Žmonės gerai gyvena, už tai ir statosi!

Žvilgtelėkime nors trumpai į Šepetos durpių — kraiko gamyklos darbininkų gyvenvietę — tai išaukęs tikras miestelis. Visame rajone verda darbas, kyla į saulę vis nauji ir nauji gyvenamieji pastatai, naujos gamyklos ir moderniškos fermos. Prisiminkime kad ir Subačių. Iš vienos gatvės išsiplėtė, išaugo, tikru miesteliu tapo. O Salamiestis? Jis irgi auga. Ten dabar baigiami statyti tarpkolūkiniai kultūros namai.

— Kaip kokio brangaus svečio laukiame atidarant kultūros namų,

— kalba dabar aplinkiniuose kolūkiniuose jaunimas.

Statyboms reikalinga daug ir gerų medžiagų. Už tai dabartiniu metu didžiulio užmojo darbai vykdomi silikatinų karbonizuotų blokų fabriko rekonstrukcijai, kurią užbaigus, bus sėkmingai išspręstas sieninių statybos medžiagų klausimas iš pigių vietinių išteklių, tai yra iš kalkių ir žvyro. O šių medžiagų mūsų rajone yra neišsenkami resursai.

Dang, labai daug nuveikė mūsų šaukėji statybininkai. Ir šiandien, Statybininko dienos išvakarėse, norisi jiems karštai paspausti ranką, iš širdies pasakyti:

— Pulkui, statybininkai!

Tokiais statybininkais, kokie yra darbų vykdytojai Algis Dovydas, Vytautas Valatka, tinkuotojas Stasys Misiūnas, dažytojas Petras Simonavičius, mūrininkas Leonidas Aleksejevas, betonuotojas Vilius Ridikas, pagalbiniai darbininkai Aldona Gabrėnaitė, Bronė Černiauskaitė, Ona Petrulienė ir kt., didžiujamasi ne tik mūsų kontoroje, bet jų vardai žinomi ir visame rajone.

Liaudis sako — darbas meistrai giria. Taigi, išeini į Kupiškio miestą ir iš karto matyti — gerokai padirbėta. Bet tai tik pradžia. Mūsų statybininkai turi didelius užmojus. Juk jau ateinančiais metais bus pradėta statyti didžiulė mokykla — internatas, modernus kino teatras ir daug kitų pastatų. Mūsų statybininkai patelsina tarybinio statybininko vardą!

Vilius Masilionis

Statybos — remonto kontoros pirminės partinės organizacijos sekretorius

Vienu metu kyla 14 pastatų

Tarpkolūkinės statybos organizacijoje „Pergalė“ dirba apie 90 darbininkų. Vienu metu, kurios „Pergalė“ darbuotojai. — Ateityje savo veiklą dar labiau išplėsi. Be tvartų, statome taip pat dirbtuves, kluonus ir kitus pastatus...

Kaip geri, darbštūs darbininkai paminėti Bronius Vizbaras, Gediminas Balčiūnas, Jonas Neveckas ir kiti. Tiek jie, tiek ir kiti statybininkai dar nemažai padirbės, kad kolūkiai pasipuoštų naujais pastatais, naujomis fermomis gyvuliams.

— Keturiolikoje rajono kolūkių dabar vyksta gyvulių fermų sta-

P. Paketuris

rinkėjas, dabar pensininkas P. Stiklius. V. Montvilos eilės skaitė Kauno IV vidurinės mokyklos moksleivė N. Puzinauskaitė.

— Nors poetas komunistu nebuvo, tačiau jo neapykanta fašizmui, jo aktyvus pritarimas tarybiniam gyvenimui statė Montvilą į vienas gretas su komunistais. Jo gyvenimas visada buvo ir yra pasiaukojamo tarnavimoliaudžiai pavyzdys, — kalba drg. J. Mikalauskas.

Paminklas netrukus paskės tagėlėse. Lietuvos darbo žmonės šventai saugos savo širdyse šviesų poeto — kovotojo atminimą.

Nuotraukoje: paminklas V. Montvilai.

M. OGAIJAUS (ELTOS) nuotr.

Talkininkauja kultūros darbuotojai

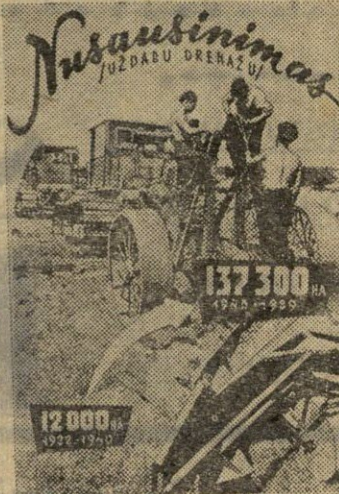
Rajono kultūrinių įstaigų darbuotojai talkininkavo „Vedrupio“ žemės ūkio artelės žemdirbiams nuimant žiemkenčių derlių. Talkininkai kolūkyje padirbėjo tris dienas, per kurias nupiovė daugiau kaip 7 ha rugių.

Stropiai ir nuoširdžiai dirbo rugių rišėjos „Neries“ kolūkio bibliotekos vedėja L. Montvilaitė, „Vedrupio“ kolūkio bibliotekos vedėja I. Pliuskytė, rugių kirtėjai rajono kultūros namų direktorius S. Stočkus, Subačiaus gyvenvietės kultūros namų direktorius S. Sasnauskas ir kt.

J. Usevičius

Lietuvoje yra nemaža gerų, derlingų žemių, bet yra ir tūkstančiai hektarų pernelyg drėgnų dirvų. Tarybų valstybė teikia žemdirbiams didžiulę pagalbą nusauginant pelkes ir per drėgnas žemes. 1945—1959 metais respublikoje nusausinta daugiau kaip 600 tūkstančių tokių dirvų, jų tarpe 137,3 tūkstančio hektarų uždaru drenažu. Ta proga tenka prisiminti, kad, buržuazijai valdant Lietuvą, iš viso buvo nusausinta tik 12 tūkstančių hektarų.

Pastaruoju metu melioracijos darbai kasmet atliekami vidutiniškai 100 tūkstančių hektarų.

Melioracijos mašinų stotys, įkurtos visuose rajonuose, turi daugiau

kaip 1000 ekskavatorių ir buldozerių, 1000 traktorių, 250 mašinų grioviams kasti, daugelį kitų mašinų. Mechanizuotai atliekami visi pagrindiniai žemės sausinimo darbai.

Žemių melioravimas yra labai efektyvi priemonė derlingumui kelti. Antai, grūdų derlius nusausintose žemėse siekia 25—30 centnerių ir daugiau iš hektaro. Idėtos melioravimo darbus lėšos grįžta per šešerius-aštuonerius metus. O juk atviros sausinimo sistemos normaliai veikia dvidešimt metų, uždariusis drenažas — penkiasdešimt ir daugiau metų.

DŪZGIA KULIAMOJI

Gausų žiemkenčių derlių šiais metais išauginio „Laukminiškių“ kolūkio žemdirbiai. Organizuotai vyko ir rugiapiūtė. Nors ir nepalankūs orai, tačiau kiekvienas kolūkietis stengėsi, skubėjo, kad būtų išvengta derliaus nuostolių.

Praeitą pirmadienį kolūkyje rugiapiūtė pilnai užbaigta. Tikrai nuoširdžiai dirbo Alfonso Dačiulio brigados žemdirbiai. Jie pirmieji nukirto rugius visame 72 ha plote. Gerai dirbo kertamųjų vairuotojai Jonas Vanagas, Bronius Vaitiekūnas, rugių rišėjos Janina Barzdžiukaitė, Bronė Vaitiekūnienė ir kt. kolūkiečiai. Visi rugiai suvežti į klojimus.

Į aruodus jau supilti pirmieji naujo derliaus grūdų centneriai. Prie klojimų kelinta diena jau dūzgia kuliamoji: kuliamas šių metų žiemkenčių derlius.

V. Kadžiulis

IŠEITIS SURASTA

„Šviesos“ kolūkio durpynų, o durpės — žemės lengvos, nepamainomos trąsmėlėtos. Todėl, šos kompostams gaminti išauginti minti.

„Šviesos“ kolūkio durpynų, o durpės — žemės lengvos, nepamainomos trąsmėlėtos. Todėl, šos kompostams gaminti išauginti minti.

J. Petronis

Ketvirtoji brigada pirmuoja visuose darbuose

Stropūs „Laisvės“ kolūkio ketvirtosios brigados žemdirbiai, stropūs, sumanus akinių darbų organizatorius ir jų brigadininkas komunistas Augustas Jakštonis. O kada žemdirbiai darbštūs, darnūs jų kolektyvas, gerai sekasi ir darbai. Šios brigados nariai pirmieji kolūkyje užbaigė šienapiūtę, pirmieji pradėjo bei užbaigė ir rugiapiūtę.

Nuo pirmųjų neatšilikia ir antros brigados žemdirbiai, kur brigadininku dirba Jonas Garbauskas. Čia rugiapiūtė taip pat sėkmingai užbaigta.

Niekaip negali suspėti su pirmųjų brigados nariais. O juk brigadininkas Nikolajus Martinovas tikrai nemažiau turi darbe patyrimo, kaip ir kitų brigadų brigadininkai. Vadinas, traktas organizuotumo, darbštumo, gerų norų. Kiekviena uždelsta diena javapiūtėje — neišvengiami derliaus nuostoliai.

A. Žilys

KUPIŠKIO KNYGYNE

Mirties pėdsakai ties Nevėžiu — tai nedidelė knygutė apie vokiečių fašistų ir lietuviškųjų buržuazinių nacionalistų piktadarybes buvusioje Panevėžio apskrityje vokiečių okupacijos ir pirmaisiais pokario metais.

Sevuncas, Gareginas. TEHERANAS. Romanas. Kn. 2. Prieš auštant. Vertė P. Kežinaitis. V., Valst. grož. lit. 1-kl., 1960. 580 p. 10.000 egz. Rb 9,00. Irišta.

Antroje armėnų rašytojo romano „Prieš auštant“ knygoje parodyta revoliucinio judėjimo augimas ir reakciniai valdomosios kluos veiksmai prieš iranėčių liaudį. Centrinę vietą užima daktaro Azadžio byla.

Paleckis, Justas. SVEIKA, TARYBŲ LIETUVA! Dail. A. Makūnaitė. V., Valst. grož. lit. 1-kl., 1960. 45 p. su iliustr. 6.000 egz. Rb 3,50. Irišta.

Scena iš Alytaus kultūros namų spektaklio „Pavasaris negali tylėti“. Mokytoja Leva — N. Plučinskaitė, Algis Trumputis — V. Ramanauskas. V. BRAŽO (ELTOS) nuotr.

VYTAUTAS MONTVILA

PAMINKLAS VYTAUTUI MONTVILAI

Rugpiučio 3 d. Kaune, Vytauto vardo kultūros ir poilsio parke, buvo atidengtas paminklas įžymiam lietuvių tautos poetui Vytautui Montvilai. Mitinge, skirtame paminklo atidengimui, kalbėjo LKP Kauno miesto komiteto sekretorius drg. Mikalauskas, poetai V. Mozūriūnas, V. Šulcaitė, rašytojas V. Mykolaitis-Putinas, buvęs raidžių

STALINO KELIU

2 psl. 1960 m. rugpiučio 13 d.

SVEIKINIMAS IŠ TOLIMOJO VLADIVOSTOKO

BRANGŪS DRAUGAI!

Aš be galo laimingas, o mano džiaugsmas sutampa su dviem šių metų šlovingomis istorinėmis datomis.

Pirmoji data — mano mylimoje tėviškoje, berželiais ir kalvomis pasipuošusioje Lietuvos Tarybų Socialistinėje Respublikoje, šiais metais buvo švenčiamas šaunusis Tarybų valdžios atkūrimo dvidešimtmečio jubiliejus. Lietuvos darbo žmonės, o kartu ir kupiškėnai, su naujomis gamybinėmis dovanomis sutiko šią brangią datą.

Antroji džiaugsminga data — Vladivostoko miestui, kuriame aš pragyvenau lygiai pusę amžiaus, t. y. nuo 1910 metų, šiais metais sukako šimtas metų. Čia aš ranka rankon su rusų proletariatu kovojau prieš išnaudotojiškąjį carizmą ir kapitalizmą, už Tarybų valdžią. Įsikūrus Tarybų valdžiai, taikos metais dalyvavau atstatant imperialistinio ir pilietinio karų sugriautą liaudies ūkį. Džiugu, kad mano ilgametį darbą aukštai įvertino Tarybų Sąjungos Komunistų partija, o taip pat RTFSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas. Vladivostoko miesto simtųjų metų proga RTFSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas mane apdovanojo Garbės raštu.

Aš gimęs Lietuvoje, Kupiškio rajone, „Neries“ kolūkyje, Ažuolytės kaime. Mano sesuo Nastė Kukenienė ir dabar gyvena Ažuolytės kaime, gimnaitė Genė Kukenytė — „Neries“ kolūkyje augina kiaules.

Karinė tarnyba, o po to susidariusios aplinkybės mane nubloškė į Tolimuosius Rytus, kur aš, kaip jau minėjau, išgyvenau penkiasdešimt metų, aktyviai dalyvavau revoliuciniame judėjime, kovojau už Tarybų valdžią, atstatant liaudies ūkį.

Brangūs draugai žemiečiai! Nuosirdžiai, karštai sveikinu jus ir linkiu, kad mano gimtoji Lietuva, o kartu ir „Neries“ kolūkiečiai, pergalingai, kartu su visomis Tarybų Sąjungos tautomis, nuosirdžiu darbu ir atsidaivimu žengtų į šviesią rytdieną — komunizmą.

Vasiljevas P. V.

TSKP narys nuo 1920 metų,
1905—1907 metų Kupiškioje, Panevėžyje revoliucinių kovų
ir 1918—1922 metų revoliucinio judėjimo
Tolimuosiuose Rytuose dalyvis.

Neseniai Plungės rajono „Socialistinio kelių“ kolūkyje buvo didelė šventė — atidaryti nauji kultūros namai, kuriuos kolūkiečiai pastatė savo jėgomis. Į atidarymo iškilmes susirinko keli šimtai kolūkiečių, svečių iš Vilniaus, Plungės, kaimyninių kolūkių.

Kolūkiečių pirmininkui A. Jarumbauskui perkirpus juostelę, kolūkiečiai ir svečiai apžiūrėjo puikiai įrengtų kultūros namų vidų, 300 vietų žiūrovų salę su didžiule scena, saviveiklininkų darbo kambarius, biblioteką, skaityklą.

Į susirinkusius kreipėsi kolūkiečių partinės organizacijos sekretorius I. Vauruvienė, LKP rajono komiteto sekretorius J. Sinica. LKP Centro Komiteto atstovas M. Požarskas perskaitė LKP Centro Komiteto telegramą. Šiltai kolūkiečiai sutiko savo deputato, Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nario M. Junčo-Kučinsko kalbą.

Kolūkiečių ir Plungės rajono kultūros namų saviveiklininkai suruošė koncertą.

Nuotraukoje: Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo narys drg. Junčas-Kučinskas (viduryje) kalbasi su kolūkiečiais.

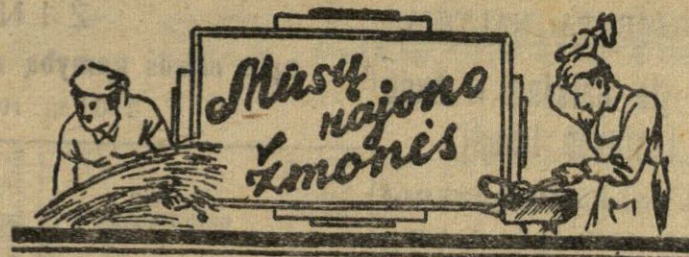
K. Liubšio (ELTOS) nuotr.

VIENĄ 1941 metų rugpjūčio vakarą Kupiškio mieste, Vilniaus gatvėje, pasirodė septynetas ginkluotų vokiečių šautuvais ir automatais vyrų. Tuo metu ši gatvė buvo vienintelė mieste, kurioje dar galėjo gyventi žydų tautybės žmonės, kitaip tariant, tai buvo kažkas panašaus į getą.

Apėję ketvertą trobų, baltaraiščiai su savimi išsitempė keturias basas, išsidriakiusiais plaukais, iš sielvarto stūgaujancias moteris Slavinskiene, Bergiriene, Šteiniene ir Kačefiene.

Nusėdus saulei, toje pat gatvėje ir vėl padvelkė paraku ir degtine. Pasirodė su šautuvu ir maišu stambaus sudėjimo vyras. Tai buvo Marcinkevičius, Uoginių kaimo buožė. Jis ėjo gatvės viduriu, ir kaustyti batai žėrė į šalis ugnį.

Apėjęs trobas, kur ką tik lankėsi jo sėbrai, jis išėjo su tokia našta ant kupros, jog vos vos po ją bėpasivilko. Staiga dar nesumigusių (ir

VISADA PILNAS ENERGIJOS

Kiekvieną dieną „Gegužės Pirmosios“ kolūkiečiai laukuose dirba mechanizatoriai. O dabur laukuose visada pilna: DT-14. Kruopščiai ėmėsi darbai, žiūrėk, reikia žemę arti, tai plauti dobilus, šieną, kirsti javus ir t. t. Kadangi kolūkyje yra keturi traktoriai, tai pagrindiniai pasėlių priežiūros, nuėmimo darbai atliekami mechanizuotai, ne-naudojant rankų darbo.

Artelės traktorininkams į pagalbą visuomet ateina kolūkiečių mechanikas Vilius Jasinskas. Jis kruopščiai tikrina mechanizmų darbą, stropiai stebi mechanizatorių darbą, traktorių remonto metu. Tai tikrai negėstančios energijos, nepavargstančių rankų dirbių kolektyve.

J. Andriūnas

VI. JASINSKAS

IŠGAMA

VAIZDELIS IŠ VOKIEČIŲ OKUPACIJOS METŲ

kas tais laikais galėjo miegoti) kupiškėnų ausis pasiekė gailus cypimas, klyksmas, verksmas... Palikę kiemuose išgąsdintus tėvus, visas būrys nutrūktagalvių pasileido paskui baltaraištį.

— Dėdyt, atiduokite mums katinėlius! Atiduokite! — neatstodami nuo Marcinkevičiaus, melste meldė vaikučiai.

— Von, bo kad šausiul.. — nirtė vokiečių pakalikas, šnairomis nužiūrėdamas vaikigalius.

Tačiau gailus cypimas ir verksmas, kriokimas ir riksmas maiše nesiliovė. Berniukų akys pritvinko ašarų, ir jie dar atkakliau ėmė atakuoti beširdį „dėdę“, o drąsesni įsismaginę net bandė peštelėti už išsipūtusių galife kelnų, už atsilapojusio švarko.

— Dėdyt, nors vieną kačiuką!..

— Pas mus, dėdyt, tiek pelių...

— Dėdyt, susimylėkit, — spygavo iš visų pusių vaikai.

— Šalin, velniukščiai, bo kad šausiul! — jau ne juokais nirtė drimbla.

Patekom perbėgęs Sodų gatvę ir vis labiau dvėsuodamas, Marcinkevičius pasileido tiesiai į Pakupį. Tačiau, vejami gailėsčio, vaikai neatsiliko nei per žingsnį. Ir tik tada, kai visiškai įsilutęs baltaraištis ties Kupa numetė savo nešulį ir, nusikabinęs šautuvą, iššovė į viršų, vaikikiškiai spiegdami puolė at-

gal. Nežinia, kas juos labiau išgąsdino: ar šūvis, ar tai, kad išsprongusio kaktose „dėdės“ akys paraudo, it įnirtusio buliaus...

Valandėlę atsipūtęs, atsikrėtęs vaikais, Marcinkevičius ir vėlė ramių ramiausiai užsimetė ant nugaros maišą, perbrido Kupą ir tiesiai patraukė į žydų kapines. Suradęs ten paslėptą kastuvą, ėmėsi kasti duobę. Gi maišas, numestas kiek nuošaliau, šokinėjo kaip gyvas, klykavo įvairiausiais balsais...

— O gajumas biaurybių! — neiškentęs sugriežė dantimis baltaraištis ir šurkščiu delnu nubraukė nuo kaktos šviesius, prilipusius plaukus.

Saulėlydis raudonavo gaisru. Driokstelėjo du vienas paskui kitą šūviai. Iš maiše atsiradusių skylių ėmė pulsuoti karštas, pajaudęs kraujas.

Kitą dieną toje pat vietoje išbadėję miesto šunys ėmė taisyti pamėlusias... kūdikių kojytes...

O išgama Marcinkevičius, užsukęs į Donato Breskio sodą Vosniūnų kaime, girdint taip pat Povilui Zlotkui iš Noriūnų kaimo, gyrėsi:

— Žydeliokus tai jau visus baigiu iškasavot, o kai baigsime šaudyti senius, tai vokiečių valdžia jų namus mums atiduos. Dar paūliavosime, oi dar pagyvėsime!..

Apsiriko Marcinkevičius. Išgamų gyvenimas ilgai nelaiko. Gavo jis tą, ką nusi-pelnė. Liaudis jam prideramai atkeršijo!

STALINO KELIU

3 psl. 1960 m. rugpjūčio 13 d.

Buržuazinės vergijos vaizdai

Kaip jie naikino ir žudė Lietuvos laudį

Ištikimi žudikų tarnai

1940—1941 metais katalikų dvasiškai per sakyklą ir ypač per klausyklą vedė aštrią antitarybinę propagandą tikinčiųjų tarpe, telkė buržuazinius nacionalistus į slap-tas organizacijas. O prasidė-jus Didžiajam Tėvynės karui, žymus skaičius dvasiškų aktyviai pasireiškė hitlerininkų organizuotame „aktyvistų fronte“. Pagal jų nurodymus būdavo suimami bei žudomi tarybiniai žmonės. Tokiais buvo Skaistgirio komendoras Pranas, Kurklių klebonas Ka-tinas, Balninko — Susnys, Luokės kunigas Šikšnys, Vieksnėlių kunigas Budvytis, Plungės klebonas Pukys ir nemaža kitų. Ne vienas tokių kunigų turėjo „teisę“ vykdy-ti net mirties nuosprendžius. Arkivyskupas ir metropo-litas J. Skvireckas, Kauno vyskupas V. Brizgys, Kauno arkivyskupijos generalvikaras pralotas K. Šaulys, karui pra-sidėjus, pasiskubino per ra-diją pareikšti, kad „galingo-ji Vokietijos kariuomenė su-naikino pas mus įsitvirtinu-sią bolševikų santvarką... Da-bar mūsų tautai atsiveria vėl naujas gyvenimas!“ Vilniaus arkivyskupas M. Rainys iš-kilmingai, dalyvaudant oku-pacinės kariuomenės aukš-ties karininkams, atlaikė padėkos mišias.

Draugiški susitikimai

Praejusį sekmadienį Ku-piškio tinklinio ir krepšinio komandos draugiškiems su-sitikimams buvo išvykusios į Troškūnus (kaimyninis Anykščių rajonas).

Tinklininkų susitikimą lai-mėjo troškūniečiai rezultatu 2:0. Tarp kitko, blogai buvo organizuotas teisėjavimas.

Krepšininkų susitikimas baigėsi mūsų komandos per-gale (70:67). Kaip geri krep-šininkai užsirekomendavo A. Galinis, K. Dubinskas, V. Kurlys.

Sportininkai pageidauja, kad rajono sportiniai vado-vai dažniau organizuotų to-kius susitikimus su kitų mies-tų komandomis, o tai padės labiau ugdyti sportinius igū-džius, kelti meistriškumą. Jei-gu šią vasarą kupiškėnai tu-rėjo gerų progų stebėti vietos stadione nemažą fut-bolininkų susitikimų, tai kodėl nebūtų galima dažniau organizuoti tinklininkų bei krepšininkų varžybas su kitų miestų komandomis?

B. Laucius

STALINO KELIU

4 psl. 1960 m. rugpjūčio 13 d.

ŽINIOS

apie mėsos gamybą rajono kolūkiuose (cnt)

1960 m. rugpjūčio 1 d.

Eil. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Išpareigojo 1960. VIII. 1.	Realizavo 1960. VIII. 1.	Ivykdyta (%) arba (-)	Išpareigojo 1960. IX. 1.	Plano įvyk-dymui per rugpjūčio mėn. reikia realizuoti
1	„Adomynė“	371	322	- 49	580	258
2	„Alizava“	292	349	* 57	321	—
3	„Antašava“	208	316	* 108	345	29
4	„Ateitis“	332	320	- 12	377	57
5	„Atžalynas“	192	155	- 37	238	83
6	„Aukštaičiai“	347	306	- 41	408	102
7	„Aukštupėnai“	96	180	* 84	190	10
8	„Aušra“	230	269	* 39	283	14
9	„Byčiai“	373	280	- 93	475	195
10	„Bugailiškiai“	91	108	* 17	150	- 42
11	„Gegužės Pirmoji“	361	254	- 107	399	145
12	„Juodpėnai“	214	232	* 18	283	51
13	„Laisvė“	396	228	- 168	499	271
14	„Lėvu“	155	114	- 41	187	73
15	„Lukonys“	166	172	* 6	209	37
16	M. Melnikaitės v.	279	215	- 64	413	198
17	Mičiurino v.	249	145	- 104	296	151
18	„Mituva“	158	211	* 53	221	10
19	„Mūsų rytojūs“	305	245	- 60	345	100
20	„Naujas gyvenimas“	244	267	* 23	299	32
21	„Nemunas“	387	359	- 28	480	131
22	„Neris“	254	384	* 130	305	—
23	„Noriūnai“	257	272	* 15	293	21
24	„Pakupys“	263	276	* 13	373	97
25	„Palanga“	250	150	- 100	300	150
26	„Pergalė“	293	242	- 51	349	107
27	„Pirmoji vaga“	223	207	- 16	317	110
28	„Pirmūnas“	282	283	* 1	423	140
29	„Pyvesa“	203	93	- 110	263	270
30	„Sakalas“	340	248	- 92	459	211
31	„Salamiestis“	450	414	- 36	540	126
32	„Skodiny“	70	174	* 104	154	—
33	„Šetekšna“	114	93	- 21	151	58
34	„Šviesa“	292	333	* 41	371	38
35	„Švyturys“	142	154	* 12	224	70
36	„Tarybinis pirmūnas“	357	252	- 105	397	145
37	„Tiesa“	216	201	- 15	264	63
38	„Uoginiai“	271	326	* 55	310	—
39	„Vedrupys“	408	231	- 177	460	229
40	„Vėžionys“	228	179	- 49	286	107
41	„Vienybė“	260	176	- 84	363	187
42	„Žadeikiai“	390	361	- 29	450	89
43	„Žalgiris“	172	126	- 46	305	179
44	„Laukminiškiai“	158	198	* 40	221	23

Viso: 10540 10421 - 119 13460 3039

* daugiau
- mažiauKupiškio raj. žemės ūkio inspekcijos
vyr. zootechnikas P. Aukštikalnis

„NE SENIŪNAS, O TIJŪNAS...“

Kaip atsisėdė Juo- Visur ir visada va- siu“, — kalbėjo ap-
zas Stimbiris, gele- dovaujuosi tik sąži- sukrusis seniūnas.
žinkelio kelio seniū- nės balsu!.. Ir ką gi — prisiglaudė.

nas, į profsąjungos Iš tiesų „balsinga Rado geradėjų, kurie
pirmininko kėdę, gal jo sąžinė... Tik pa- ji sušelpė, davė...
būt, nei pats nela- klausykite. Gedimino valdišką butą prie
basis nesupras. Bet gatvėje yra jo nuo- geležinkelio stoties.

vis dėlto jis — svar- savas gyvenamasis Ar gi taitėisinga?
biame poste. namas — geras na- Ar gali sąžiningas
— Nelabai jam mas, erdvus, didelis. žmogus prašyti buto,
tinka ši kėdė, — sa- Tik gyvenk jame ir kai jis turi nuosa-
ko nukriaušti darbi- norė! Bet tuo Stim- vą namą, tuo labiau,
ninkai. biris dar nepasiten- kai dar yra mieste

— Geresnio ne- kina. Kad dar la- rai labai reikalingas
gausit! — šaukia biau papildytų ir butas?..
prieš tie, kuriems jis taip jau neplona ki- — Oi, ilgi pirštai
daugiau atmatavo šenę, jis ėmė savo mūsų profsąjungos
žemės, daugiau lei- namą ir išnuomavo pirmininko, — sako
do nusipiauti šieno. Rasimavičienei ir pasipiktinę darbinin-

O kaip gi galvoja Černiūtei. „Gyven- kai. — Tai ne seniū-
pats Stimbiris? Kartą kit, džiaukitės, mo- nas, o greičiau ti-
jis taip išsireiškė: kėkītė man pinigų, jūnas...
— Kas man pakiša, o aš nepražūsiu, vis
tam ir aš nešykščiu... kur nors prisiglau-

P. Paketuris

IŠ UŽSIENIO JUMORO

IR TAIP ESTI...

«ŠUNIMS ŠIA LAIDĄ ŽIURĖTI
NEREKOMENDUOJAMA»

Neseniai Oklahomos valstijos
(JAV) televizijos studija trans-
liavo programą, kuri buvo skir-
ta išimtina... katėms. Televizo-
riaus ekrane buvo rodomas juo-
das katinas, kuris vaikėsi pelę.

Italijos radijas organizavo dai-
nos vakarą. Tarp kitų kūrinių
buvo transliuojama ir kompozi-
toriaus Enco Beltrandžio daina
«Mes padėsime tau apleisti šį pra-
keiktą pasaulį». Šią dainą dai-
navo gydytojų ir studentų-medi-
kų choras.

ŽINIOS

apie pieno gavybos
socialistinių
įsipareigojimų vykdymą
rajono kolūkiuoseuž 1960 m. rugpjūčio mėn.
I dekadą (litrais)

Eil. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Primeiž- ta pieno iš 1 karvės per dekada	palyginus su praėčia dekada (%) arba (-)
1	„T. pirmūnas“	130,0	* 0,5
2	„Salamiestis“	123,0	* 0,1
3	„N. gyvenimas“	120,2	* 1,0
4	„Nemunas“	118,8	* 0,1
5	„G. Pirmoji“	116,2	* 1,3
6	„Pergalė“	99,3	* 0,4
7	„Neris“	90,7	- 0,3
8	„Alizava“	87,7	- 1,9
9	„Laisvė“	76,9	- 0,1
10	„Vienybė“	72,5	- 0,3
11	„Šetekšna“	65,5	- 0,5

Redaktorius S. Zauka

REGISTRUOJA SANTUOKĄ

Santuokos numatomos įregist-
ruoti 1960 m. rugpjūčio 27 d.

Tamošiūnas Antanas, An-
tano s., gimęs 1936 m., gyv. Ku-
piškio raj., Žvirblionių km., su
Šilingauskaitė Genovaitė, Jono
d., gimusia 1939 m., gyv. Kupiškio
raj., Žvirblionių km.

Budreika Antanas, Antano
s., gimęs 1915 m., gyv. Anykščių
raj., Erčių km., su Pačebutaitė
Bronė, Jono d., gimusia 1911 m.,
gyv. Kupiškio raj., Kandrėnų km.

Minkevičius Kazimieras,
Feofilakto s., gimęs 1934 m., gyv.
Kupiškio raj., Ažuolytės km., su
Jonuškaitė Vladislava, Prano
d., gimusia 1932 m., gyv. Ku-
piškio raj., Šaltenių km.

Fedaravičius Petras, Motie-
jaus s., gimęs 1939 m., gyv. Ku-
piškio raj., Butkūnų km., su Bal-
čiūnaitė Genovaitė, Kazio d.,
gimusia 1928 m., gyv. Kupiškio
raj., Butkūnų km.

Rauplys Vytautas, Liongino
s., gimęs 1937 m., gyv. Kupiškio
raj., Šepetos darbininkų gyvenvie-
tėje, su Juodiškytė Zinaida,
Prano d., gimusia 1937 m., gyv.
Kupiškio raj., Šepetos darbininkų
gyvenvietėje.

Santuokos numatomos įregist-
ruoti 1960 m. rugsėjo 3 d.

Glemža Algimantas, Petro
s., gimęs 1934 m., gyv. Kupiškio raj.,
Auliškio km., su Zetzyte Leono-
ra, Antano d., gimusia 1939 m.,
gyv. Kupiškio raj., Pilviškių km.

Bartaševičius Vytautas,
Kazio s., gimęs 1934 m., gyv. Ku-
piškio raj., Salamiesčio km., su
Sidlauskaitė Antanina, Po-
vilo d., gimusia 1939 m., gyv. Ku-
piškio raj., Salamiesčio km.

Troška Balys, Petro s., gimęs
1935 m., gyv. Kupiškio raj., Siau-
rių km., su Gaidimauskaitė
Genovaitė, Felikso d., gimusia
1939 m., gyv. Kupiškio raj., Dru-
lėnų km.

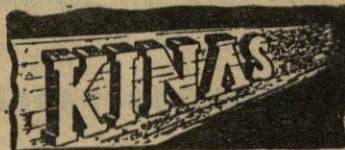
Paltulis Vytautas, Povilo s.,
gimęs 1929 m., gyv. Kupiškio raj.,
Šepetos darbininkų gyvenvietėje,
su Milerytė Irena, Povilo d.,
gimusia 1938 m., gyv. Kupiškio
raj., Šepetos darbininkų gyvenvie-
tėje.

Viso I grupėje: 99,4 - 0,1

Viso II grupėje: 95,1 * 0,1

Viso III grupėje: 78,4 —

Viso rajone: 89,9 —

* daugiau
- mažiauValstybinės statistikos rajono
inspektorius

K. t. „AUŠRA“

„Druskos stulpas“ (vengrų),
rugpjūčio 13 ir 14 d. d.„Siena už kelių žingsnių“
(vengrų), rugpjūčio 16 ir 17 d. d.„Didysis Karuzo“ (JAV),
rugpjūčio 18 ir 19 d. d.

*

Rugpjūčio 20 ir
21 d. d. demonst-
ruojamas naujas
prancūzų-italų ga-
mybos meninis ki-
no filmas

*

„Vargdieniai“ (I ser.).